

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej v právnej veci navrhovateľa **J. M. F.**, bytom K. č. X., L., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o výšku starobného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. augusta 2010, č. k. 20Sd/40/2010 – 41, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. augusta 2010, č. k. 20Sd/40/2010 – 41 **m e n í** tak, že rozhodnutie odporkyne číslo X. zo 14. decembra 2009 **z r u š u j e** a **v r a c i a** odporkyni na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. zo 14. decembra 2009, ktorým podľa § 65 a § 82 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov navrhovateľovi od 31. decembra 2007 priznala starobný dôchodok v sume 2726 Sk mesačne za 13,5864 rokov dôchodkového poistenia v rokoch 1958, 1959, 1961, 1962, 1965, 1966 a 1999 až 2007.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že navrhovateľ namietal výšku priznaného starobného dôchodku a domáhal sa, aby mu pre výšku starobného dôchodku bolo započítaných aj 10 rokov z celkových 35 rokov započítaných v systéme Ministerstva vnútra

SR, v ktorom mu na výšku dôchodku postačovalo 25 rokov. Krajský súd mal za preukázané, že navrhovateľ splnil podmienky vzniku nároku na starobný dôchodok podľa § 65 zákona č. 461/2003 Z. z. dňom 31. decembra 2007. Ďalej mal na základe potvrdenia Ministerstva vnútra SR č.p.: SPC-30.093-16/3-2006 z 28. apríla 2006 za preukázané, že navrhovateľovi bol od 4. augusta 1999 priznaný starobný dôchodok podľa §§ 132 a 133 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, ktorý bol od 1. júla 2002 prekvalifikovaný na výsluhový dôchodok podľa § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Keďže navrhovateľ je poberateľom dvoch dôchodkov podľa rôznej právnej úpravy, pričom pre každý bola zhodnotená rôzna doba dôchodkového poistenia, podľa názoru krajského súdu požiadavka navrhovateľa, aby zo zhodnenej doby poistenia pre výsluhový dôchodok mu bola započítaná časť doby aj pre novo priznaný starobný dôchodok, nemá oporu v zákone. Súčasne považoval za nedôvodnú požiadavku navrhovateľa na ustanovenie znalca na účely preverenia výšky starobného dôchodku.

Rozsudok krajského súdu napadol včas podaným odvolaním navrhovateľ a žiadal, aby ho odvolací súd zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie tak z dôvodu nesprávneho právneho záveru ako aj z dôvodu nevykonania navrhnutých dôkazov potrebných na zistenie rozhodujúcich skutočností. Namietol, že ak mu bolo ministerstvom vnútra pre dôchodkovú dávku uznaných 35 rokov v I. kategórii, teda minimálne 10 rokov nad limit, potom by (spolu s uvedenou dobou nad 25, resp. nad 20 rokov) získal v civilnom zamestnaní viac ako 22 rokov a preto by výška jeho starobného dôchodku mala byť vyššia. Krajskému súdu nič nebránilo vyžiadať si od ministerstva vnútra odborné vyjadrenie. Bez uvedenia bližších dôvodov sa odvolával na Dohovor o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach č. 128 (79/1991 Zb.). Cíti sa byť diskriminovaný oproti porovnateľným skupinám osôb.

Odporkyňa žiadala, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 250 ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú dané podmienky na jeho potvrdenie.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o nároku navrhovateľa na starobný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z.

Z dávkového spisu odporkyne vyplýva, že navrhovateľ žiadosťou z 20. decembra 2007 požiadal odporkyňu o priznanie starobného dôchodku od 31. decembra 2007.

Podľa § 65 ods.1 a 2 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení platnom do 31. decembra 2007 poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 10 rokov a dovŕšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon neustanovuje inak.

Odporkyňa pred rozhodnutím o nároku na starobný dôchodok navrhovateľa podľa zákona č. 461/2003 Z. z. nezistila v dostatočnom rozsahu skutočný stav veci a mylne vychádzala z predpokladu, že navrhovateľovi bol priznaný výsluhový dôchodok.

Podľa potvrdenia Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č.p.: SPC-30.093-16/3--2006 z 28. apríla 2006 navrhovateľovi bol od 4. augusta 1999 priznaný starobný dôchodok podľa §§ 132 a 133 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, ktorý bol podľa § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov prekvalifikovaný od 1. júla 2002 na výsluhový dôchodok, pričom pre nárok na starobný dôchodok mu boli zhodnotené doby zamestnania (resp. služby) od 4. augusta 1962 do 25. septembra 1964, od 3. októbra 1965 do 29. apríla 1965, od 6. júla 1966 do 22. októbra 1967, od 30. októbra 1967 do 3. augusta 1999.

Zákon č. 100/1988 Z. z. o sociálnom zabezpečení, účinný pred 1. januárom 2004, bol všeobecným predpisom sociálneho zabezpečenia, ktorý sa vzťahoval aj na policajtov. Až od 1. júla 2002 došlo k čiastočnému vylúčeniu policajtov zo všeobecného systému sociálneho zabezpečenia, a to na účely ich výsluhového zabezpečenia, ale iba za dobu ich služby v policajnom zbore.

Podľa § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z. z. starobné dôchodky policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, *sa* odo dňa účinnosti tohto zákona považujú

za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že starobný dôchodok navrhovateľa, priznaný podľa §§ 132 a 133 zákona č. 100/1988 Zb. a ku dňu účinnosti zákona č. 328/2002 Z. z. (1.1.2002), vyplácaný orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva vnútra **je nad'alej starobným dôchodkom**, *nie je výsluhovým dôchodkom* priznaným podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z. z. **Za výsluhový dôchodok podľa zákona č. 328/2002 Z. z. sa iba považuje** na účely jeho ďalšej výplaty z osobitného systému sociálneho zabezpečenia policajtov.

Okolnosť, že navrhovateľovi bol starobný dôchodok po dovŕšení dôchodkového veku podľa zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení už raz priznaný dňom 4.8.1999, je takou okolnosťou, ktorá **vylučuje možnosť vzniku ďalšieho nároku na taký istý druh dôchodku** (starobný dôchodok) podľa neskoršieho zákona o sociálnom poistení.

Vzhľadom na uvedené navrhovateľovi nemožno priznať ďalší starobný dôchodok a z toho dôvodu je nedôvodná aj požiadavka navrhovateľa, aby mu boli pre nový nárok na starobný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z. z. započítané doby zamestnania pred 18. rokom veku a ďalšie doby zamestnania, ktoré mu už raz boli zhodnotené pre nárok a výšku starobného dôchodku, priznaného od 4. augusta 1999. **Navrhovateľ má však nárok na zvýšenie starobného dôchodku** za doby zamestnania, ktoré neboli zhodnotené pre nárok a výšku jeho starobného dôchodku, priznaného od 4. augusta 1999 a za doby zamestnania po vzniku nároku na starobný dôchodok, teda od 4. augusta 1999 do 30. decembra 2007.

Podľa § 259 ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z. v konaniach o zmene sumy dávky za obdobie pred 1. januárom 2004 sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

Podľa § 261 ods. 3 zákona č. 461/2003 Z. z. poistencovi, ktorému vznikol nárok na výplatu starobného dôchodku pred 1. januárom 2004, zvyšuje sa starobný dôchodok za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006 ak tento zákon neustanovuje inak,

a) bez poberania tohto dôchodku alebo jeho časti podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003,

b) počas poberania tohto dôchodku alebo jeho časti za každých 90 dní dôchodkového poistenia o 0,75% priemerného mesačného zárobku, z ktorého sa vymeral starobný dôchodok.

Podľa § 261 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. decembri 2003 do 31. júla 2006 uvedené v odseku 3 písm. a/ sa považuje za zamestnanie podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003.

Podľa § 293l ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z. starobný dôchodok priznaný v sume určenej podľa predpisov účinných pred 1. januárom 2004, sa zvyšuje za obdobie dôchodkového poistenia získané po 31. júli 2006 podľa § 66 ods. 2 až 9.

Starobný dôchodok bol navrhovateľovi priznaný a je vyplácaný útvarom ministerstva vnútra. Keďže odporkyňa nerozhodovala o priznaní starobného dôchodku a tento dôchodok navrhovateľovi ani nevypláca, nie je daná jej právomoc rozhodnúť ani o zvýšení starobného dôchodku za ďalšie doby zamestnania.

Odvolačí súd dospel k záveru, že **rozhodnúť o nároku navrhovateľa na zvýšenie starobného dôchodku za nezhodnotenú dobu zamestnania pred vznikom nároku na starobný dôchodok a za dobu zamestnania po vzniku nároku na tento dôchodok (považovaný za výsluhový dôchodok) podľa § 259 ods. 1, § 263 ods. 3 a § 293l ods.1 zákona č. 461/2003 Z. z. je tak ako v prípadoch uvedených v § 143d zákona č. 328/2002 Z. z. daná právomoc útvaru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky.**

Z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odporkyne o priznaní starobného dôchodku navrhovateľovi nie je v súlade so zákonom. Rozsudok krajského súdu preto zmenil, rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne rozhodnúť v zmysle vyššie uvedeného, pričom je viazaná právnym názorom odvolacieho súdu (§ 250ja ods. 4 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. novembra 2011

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská